

Barnbokslut 2023

Socialförvaltningen Hisingen

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Bakgrund och syfte	4
1.2	Viktiga begrepp.....	4
1.3	Fyra grundläggande artiklar	5
1.4	Barnbokslut 2023.....	5
2	Avdelning barn och unga myndighet.....	6
2.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	6
2.2	Nulägesanalys barnrättsarbetet	6
2.2.1	Förutsättningar för barnrättsarbetet	6
2.2.2	Styrkor i barnrättsarbetet.....	7
2.2.3	Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet	7
2.2.4	Utvecklingsområden och åtgärder	8
3	Barn och unga resurs	8
3.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	8
3.2	Nulägesanalys barnrättsarbetet	10
3.2.1	Förutsättningar för barnrättsarbetet.....	10
3.2.2	Styrkor i barnrättsarbetet.....	10
3.2.3	Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet	10
3.2.4	Utvecklingsområden och åtgärder	11
4	Avdelningen för försörjningsstöd	12
4.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	12
4.2	Nulägesanalys barnrättsarbetet	12
4.2.1	Förutsättningar för barnrättsarbetet.....	12
4.2.2	Styrkor i barnrättsarbetet.....	13
4.2.3	Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet	13
4.2.4	Utvecklingsområden och åtgärder	13
5	Avdelning Vuxen och Psykologenheten.....	14
5.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	14
5.2	Nulägesanalys barnrättsarbetet	14
5.2.1	Förutsättningar för barnrättsarbetet	14

5.2.2	Styrkor i barnrättsarbetet.....	14
5.2.3	Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet	14
5.2.4	Utvecklingsområden och åtgärder	15
6	Avdelning stadsområde, välfärd och fritid	15
6.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	15
6.2	Nulägesanalys barnrättsarbetet	16
6.2.1	Förutsättningar för barnrättsarbetet	16
6.2.2	Styrkor i barnrättsarbetet.....	16
6.2.3	Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet	17
6.2.4	Utvecklingsområden och åtgärder	17

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Barns rättigheter är mänskliga rättigheter och gäller alla barn utan åtskillnad. Barns rättigheter är individuella, vilket innebär att Göteborgs Stads verksamheter behöver ha kunskap om rättigheterna och ta hänsyn till barns olika förutsättningar. Att arbeta barnrättsligt innebär att tillgodose det enskilda barnets rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter, inom det som är stadens uppdrag. Göteborgs Stad ska efterfråga barnets delaktighet samt utgå från barnets bästa. Barn är alla som är under 18 år enligt konventionen.

FN:s konvention om barnets rättigheter, kallad barnkonventionen, blev lag i Sverige 1 januari 2020.

I Göteborgs Stad gäller Barnrättsplanen sedan juni 2020 och alla nämnder och styrelser ska varje år göra ett barnbokslut. Ett barnbokslut ger nämnder och styrelser en bild av förvaltningens eller bolagets arbete med barns rättigheter enligt barnkonventionen.

Det första barnbokslutet gjordes 2021 och har utvecklats sedan dess. Årets barnbokslut innehåller en uppföljning av föregående års utvecklingsområden och en nulägesanalys av förutsättningar för barnrättsarbetet i förvaltningen, styrkor och utmaningar eller brister utifrån barnkonventionens fyra grundläggande artiklar 2, 3, 6 och 12. Det ligger till grund för prioriterade områden och åtgärder för nästa år.

1.2 Viktiga begrepp

Här beskrivs viktiga begrepp i barnrättsarbetet som har olika innebörd.

Barnperspektiv: Den kunskap om barn som vuxna utgår från när de avser att göra något utifrån barnets bästa. Vuxnas perspektiv kan därför skilja sig från hur barnet upplever och förstår samma situation. Barnperspektivet är en färskvara som förändras över tid.

Barns perspektiv: När det gäller barnets perspektiv är det nödvändigt att ett barn fått uttala sig i den aktuella frågan. Det är det som visar sig för barnet som är det intressanta när vi pratar om barnets eget perspektiv. Genom att fråga efter barnets synpunkter levandegörs barnets eget perspektiv. Det handlar om det enskilda barnets synpunkter.

Barnrättsperspektiv: Utgångspunkten är FN:s barnkonvention. Barnrättsperspektiv innebär att alla besluts- och arbetsprocesser är barnrättsbaserade, det vill säga utgår från konventionens fyra grundläggande principer och övriga rättigheter i konventionen.

1.3 Fyra grundläggande artiklar

Grunden för barnrättsarbetet och barnbokslutet är de fyra grundläggande artiklarna i barnkonventionen:

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet. Det betyder inte att det alltid ska vara utslagsgivande, även andra intressen kan ha samma eller större betydelse. Beslutsfattare ska dock ha i åtanke att barnets bästa inte bara är ett intresse bland andra, utan det är ett intresse som måste ges särskild vikt. Det ska också noteras att ett och samma beslut kan röra flera barn eller grupper av barn med olika intressen.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Med utveckling menas främjandet av god fysisk, andlig, moralisk, psykisk och social utveckling.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

1.4 Barnbokslut 2023

Årets barnbokslut innehåller en uppföljning av föregående års utvecklingsområden och en nulägesanalys av barnrättsarbetet i förvaltningen samt prioriterade utvecklingsområden för att stärka barnrättsarbetet. Nulägesanalysen utgår från tre områden: förutsättningar, styrkor, utmaningar eller brister i barnrättsarbetet.

Identifierade utvecklingsområden arbetas vidare med under 2024.

Barnbokslutet utgår från barnkonventionens fyra grundläggande artiklar 2, 3, 6 och 12. Barnbokslutet kan även inkludera arbete utifrån andra artiklar som är relevanta för verksamhetens uppdrag.

Nedan redovisas varje avdelnings barnbokslut för sig i ett separat kapitel.

2 Avdelning barn och unga myndighet

2.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

Nedan finns en kortfattad uppföljning av föregående års utvecklingsområden.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Öka graden av delaktighet av barn	Barnsamtalsutbildning	Genomförd	Flertalet handläggare har gått barnsamtalsutbildning via Yrkesresan. Pågår även internt utbildningsarbete i metoder för barnsamtal, bland annat Tejping.
Öka graden av delaktighet av barn	Gemensamt plattformsarbete med Barn och unga resurs	Påbörjad	Arbetet är påbörjat genom dialog i arbetsgrupper över avdelningarna. Behov av att ytterligare involvera myndighet.
Öka användningen av SIP	Utbilda medarbetare i SIP Poängtera barnperspektivet i samverkan med andra	Genomförd	Handläggare utbildas löpande av interna utbildare i förvaltningen.

Under 2022 påbörjade avdelning Barn och Unga myndighet tillsammans med Barn och unga resurs, ett gemensamt utvecklingsarbete för att se barnet som rättighetsbärare och för att göra barnets röst hörd genom hela processen i högre utsträckning. Resurser satsades på en föreläsning, riktad till avdelningarnas samtliga medarbetare och chefer. Alla chefer och arbetsledare jobbade sedan vidare med frågorna i en workshop identifierade de viktigaste utvecklingsområdena.

Detta arbete har fortsatt under hela år 2023 med hjälp av en arbetsgrupp bestående av medarbetare och verksamhetsutvecklare som har träffats regelbundet. Syftet med gruppen har varit att identifiera och täta "glapp" i socialtjänstprocessen där barnets röst riskerar att falla bort. Utifrån gruppens arbete har flera konkreta förändringar i samverkan mellan avdelningarna gjorts, så som struktur för samverkan och organisering av mottagande av uppdrag. Dessa åtgärder bidrar till att barnets röst i högre utsträckning tillvaratas i det dagliga arbetet. Arbetet med barnet som rättighetsbärare kommer att fortgå under år 2024.

2.2 Nulägesanalys barnrättsarbetet

2.2.1 Förutsättningar för barnrättsarbetet

Grunduppdraget för medarbetare på Barn och Unga myndighet syftar till att säkerställa att barn och unga får sina grundläggande behov tillgodosedda. Förutsättningarna för barnrättsarbete är därför goda, då personal har kunskap om

barnkonventionen och har resurser och ledning för arbetet.

2.2.2 Styrkor i barnrättsarbetet

Det finns flertalet styrkor i avdelningens barnrättsarbete.

Gällande artikel 2 har avdelningen identifierat att vissa grupper av barn har föräldrar som påverkats av desinformationskampanjen mot socialtjänsten. Det pågår därför ett arbete inom SF Hisingen, där medarbetare från BoU Myndighet ingår, för att motverka desinformationen med hjälp av informationsspridning. Syftet är att öka tilliten till socialtjänsten för att de barn och föräldrar som behöver ska ta emot stöd och eventuella insatser.

Vid omorganisering av verksamheten förs alltid dialog om hur barn påverkas av förändringen, och syftet är alltid att skapa bättre förutsättningar i organisationen för att kunna omhänderta barns rätt och behov.

Gällande artikel 3 är beslutsunderlagen, som används vid barnavårdsutredningar, utformade på så vis att det alltid ska redogöras hur barnets bästa har beaktats. Risker och skydd kopplade till barnets livssituation tillsammans med barnets egen åsikt vägs samman till en bedömning.

Avseende artikel 6 finns det strukturer för samverkan i förvaltningen och mellan avdelningarna som möjliggör kommunikation och dialog för att skapa helhetsperspektiv avseende barnet och dennes familj.

När det gäller barns rätt till delaktighet (artikel 12) så pågår ett ständigt arbete för att skapa goda förutsättningar för barn att komma till tals. Användning av LÖSA-dokument har visat goda effekter och gör att barns röst tydliggörs genom hela socialtjänstprocessen. Även utvecklingsarbetet inom förvaltningen, kring barnet som rättighetsbärare, har bidragit till att öka barns delaktighet under året.

Övriga artiklar som berör verksamheten är artikel 19 som handlar om att barn har rätt att skyddas mot våld. Avdelningen har en specialistenhet som endast handlägger våldsärenden, vilket ökar kunskapen hos medarbetarna hur barns rätt bäst tillvaratas i dessa ärenden.

Alla handläggarna på avdelningen arbetar aktivt med att informera barn och unga om deras rättigheter, och extra fokus ligger på att placerade barn får ta del av information om hur de kan överklaga beslut eller kontakta IVO om de har klagomål (artikel 42).

2.2.3 Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet

Utmaningar i avdelningens barnrättsarbete listas nedan.

En utmaning för handläggarna på Barn och Unga myndighet är att säkerställa att de allra minsta barnen får komma till tals. Barn som saknar ett eget språk observeras ofta tillsammans med sina vårdnadshavare. Även olika typer av metodstöd, så som nallekort eller Tejpung, används också i samtal.

När det gäller artikel 6 och barns rätt till liv, överlevnad och utveckling har avdelningen identifierat att det är svårt att verkställa beslut om familjehem då det råder brist på familjehem. Det ställer höga krav på samverkan när barn behöver omplaceras med kort varsel eller när barn med stora egna behov behöver placeras i familjehem. För att förbättra familjehemsvården i förvaltningen har en resurschef tillsatts för att genomlysna processen och göra nödvändiga förändringar.

Barn med funktionsvariationer i behov av stödsatser får inte alltid rätt hjälp. Det

förekommer att Socialförvaltningen, avdelning Barn och unga myndighet, beviljar insatser, som inte motsvarar barnets egentliga behov, i avvaktan på att Förvaltningen för funktionsstöd kan erbjuda lämplig insats. Det förekommer även att de två förvaltningarna bedömer barnets behov olika och att Barn och Unga beviljar stödinsats för att barnet ska få någon hjälp överhuvudtaget.

Gällande barns rätt till delaktighet är det alltid ett prioriterat förbättringsområde. Det framkommer vid aktgranskningar att barn inte alltid kommer till tals under utredningstiden, eller kommer till tals i liten grad.

Förvaltningen brister idag gällande metoder och insatser för att hjälpa barn och unga i kriminalitet. Då det inom avdelningen finns en enhet som arbetar med barn och unga i riskzon är det viktigt att det även finns möjlighet att bevilja insatser som möter dessa barn och ungas behov. Det identifieras att det idag endast finns ett fåtal insatser i förvaltningen och i staden som motsvarar behoven för målgruppen.

Väntetiderna till öppenvård i egen regi har under året varit långa. Det har inneburit att barn och deras familjer har fått vänta, ibland orimligt länge, på en beviljad insats. En identifierad orsak till detta är av personell karaktär, då familjebehandlartjänster varit vakanta under perioder.

2.2.4 Utvecklingsområden och åtgärder

Identifierade utvecklingsområden för nästa år och åtgärder finns i tabellen nedan.

Prioriterade utvecklingsområden	Åtgärder	Förväntade resultat
Samverkan med Förvaltningen för funktionsstöd	Stadengemensamt arbete för att stärka samverkan mellan förvaltningarna och för att förtydliga respektive förvaltnings ansvar	Barn med funktionsvariation ska få rätt hjälp
Öka graden av delaktighet av barn	Gemensamt plattformarbete med Barn och Unga Resurs Öka användningen LÖSA	Öka graden av delaktighet av barn
Metoder och insatser för unga i kriminalitet	Implementera Socialstyrelsens kunskapsstöd för unga med normbrytande beteende	Öka användningen av kunskapsbaserade metoder och insatser

3 Barn och unga resurs

3.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

Nedan finns en kortfattad uppföljning av föregående års utvecklingsområden.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Hur delaktiggör vi barnen i de insatser vi utför och i uppföljning efter avslutad insats	Genom LÖSA och Maria Heimer-arbetet görs barnen delaktiga i utförandet av insatser. På Familjehemsenheten intervjuar alla biologiska barn i utredningarna av familjehem. Syskonstöd finns (ett projekt för en viss åldersgrupp). Träffa andra barn som är placerade i familjehem. Genomförandeplaner skrivs tillsammans med ungdomar på Sambuh. Självskattnings som Ungdok och FIT genomförs. Det är viktigt att ta med även små barns uttryck vid skapande av genomförandeplan och uppföljning. Spädbarnsverksamheten visar och följer barns uttryck. Det finns mycket information att få. Film används också.	Påbörjad	Avdelningen har tagit ytterligare ett kliv framåt vad gäller att delaktiggöra barnen i socialtjänstens arbete. Bland annat används Maria Heimers intervjuverktyg för intervju om problemområden för barn från sex år och framåt. I verktyget ingår också ett uppföljningssamtal och ett avslutningssamtal med barn. Implementeringen av LÖSA samt nya utbildningar för nyanställda löper på. Flera medarbetare har utbildats i BOF - Barnorienterad familjeterapi vilket ger verktyg att synliggöra barnens röster. Ett arbetet har också gjorts med BoU Myndighet för att täta de informationstapp, glapp, som uppstår när ärenden flyttas från mottag till utredning och från utredning till insats och tillbaka till utredning igen för avslut. Ungdok används inom Ung Hisingen och är ett verktyg som hjälper till att få fram ungdomars röst och blir mer rättssäkert då dokumentationen blir samlad på rätt ställe. I den statistikdatabas som används för uppföljning av bistånds beslutade insatser finns också frågor om barns delaktighet vid upprättande av genomförandeplan och vid avslutningssamtal.
Vi saknar ett systematiskt sätt att arbeta utifrån Barnkonventionen och barnet som rättighetsbärande	Vi behöver återuppta Västermodellen. Vi behöver täta glappen i övergångarna/överlämningarna mellan avdelningar och enheter - socialtjänstprocessen	Genomförd	Vi behöver höja kompetensen inom området och en Verksamhetsutvecklare med kompetens i barnrättsfrågor kommer att börja på avdelningen vid årsskiftet.
Utveckla interkulturell kompetens	Ett utvecklingsområde även om vi har kurser på andra språk och som vänder sig till olika etniska grupper.	Genomförd	Förvaltningen tillgängliggjort kulturtolkar. Medarbetare har även möjlighet att gå utbildningar inom staden.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Det saknas ett barnråd	Vi har ett Ungdomsråd på Hisingen men det saknas ett barnråd. Vad menar vi med detta och vad är realistiskt på Hisingensnivå och vilka ska involveras? Vad gör Ungdomsrådet? Stämna av vissa frågor...Ta en kontakt med Ungdomsrådet för att se hur vi kan utveckla ett forum tillsammans med dem. Kan ta med sig frågor och inspel från barn/ungdomar	Genomförd	Ansvar ligger inte riktigt inom avdelningens uppdrag. Behovet av ett barnråd synliggörs i de forum avdelningen medverkar i.
Barnanpassad information, (digitala webbsidor)	Att lyfta frågan till kommunikatörerna	Genomfört	

3.2 Nulägesanalys barnrättsarbetet

3.2.1 Förutsättningar för barnrättsarbetet

Utbildningen tillhandahålls digitalt. Avdelningen har kompetens och resurser att tillmötesgå barnrättsarbetet så förutsättningarna är goda.

Barnrättsperspektivet bör ingå vid riskbedömningar vid förändringar i verksamheter och även i verksamheter där målgrupper berörs inom flera avdelningar.

3.2.2 Styrkor i barnrättsarbetet

Barn med somaliskt ursprung påverkas av desinformationskampanjen och avdelningen medverkar vid informationsdialoger och på föräldramöte i för- och grundskola samt när föräldrastödjarna och FCA möter enskilda föräldrar.

Vid omorganiseringar och andra större förändringar, analyserar förvaltningen/verksamheten inte i tillräckligt stor omfattning hur barnets rättigheter kan påverkas av förändringen.

Avdelningen arbetar som tidigare skrivits med LÖSA och Maria Heimer-projektet vilket har bäring på styrkor i barnrättsarbetet.

Det finns strukturer för samverkan mellan avdelningarna som ger förutsättningar för kommunikation och dialog. Det skapar en helhetssyn avseende barnet och barnets familj.

3.2.3 Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet

En stor utmaning är att få del av de minsta barnens berättelser. Olika metodstöd används som till exempel Tejpning.

Det finns målkonflikter mellan olika enheter och det är svårt att alltid tillmötesgå

barnets bästa utifrån till exempel det ekonomiska perspektivet och tillgänglighet till interna familjehem.

För avdelningen handlar det också om att komma till rätta med väntetiden på insats till öppenvården.

Barn och familjer faller mellan stolarna mellan FFS och Socialtjänsten då förutsättningar för insatser för målgrupper med behov av kompensatoriska insatser, under lång tid, idag saknas.

Metoder och insatser behöver utvecklas för målgruppen med normbrytande beteende och gängkriminalitet.

3.2.4 Utvecklingsområden och åtgärder

Identifierade utvecklingsområden för nästa år och åtgärder finns i tabellen nedan.

Prioriterade utvecklingsområden	Åtgärder
Samverkan med FFS	Se över frågan utifrån ett staden perspektiv och en översyn av reglementet för FFS
Att fortsätta med att stärka barnens röster	Fortsätta forskningsprojektet med Maria Heimer och implementering av LÖSA för att få del av Barnens röst
Att höja kompetensen och utveckla insatser för barn och unga i normbrytande beteende	Att implementera kunskapsstödet

4 Avdelningen för försörjningsstöd

4.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

Nedan finns en kortfattad uppföljning av föregående års utvecklingsområden.

Utvecklingsområde från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Fortsatt implementering av rutinen för barnkonsekvens-analyser	Fortsatt implementering	Påbörjad	Fortsätter under 2024

4.2 Nulägesanalys barnrättsarbetet

4.2.1 Förutsättningar för barnrättsarbetet

I en utredning om ekonomiskt bistånd är barnet inte part utan det är barnens förälder som ansöker om ekonomiskt bistånd. Barnet/barnen påverkas av föräldrarnas utsatta ekonomiska läge som kan bero på sjukdom, språksvårigheter, missbruk och arbetslöshet. Inom ekonomiskt bistånd inhämtas informationen kring barnens situation vanligtvis genom samtal med föräldrarna. Vid en oro för att barnen kan fara illa i hemmet görs en orosanmälan till Barn och unga.

Ett metodstöd är framtaget som stöd för socialsekreterarna. I stödmaterialet framgår för att kunna beakta barns bästa och analysera vilka konsekvenser ett beslut får för ett barn behöver socialsekreterarna först ta reda på hur barnets situation ser ut. Detta kan göras genom att ta del av befintlig dokumentation samt i ett andra skede, om det behövs, inhämta information genom att ha samtal med föräldrar och i vissa fall även med barnet. När kartläggning av barnets situation har gjorts behöver en barnkonsekvensanalys genomföras för att fundera på hur olika ställningstaganden, till exempel bifall eller avslag på en viss ansökan, samt analysera vilka konsekvenser som de tänkbara ställningstagandena får för barnet med ett rättighetsperspektiv som utgångspunkt. Analysen ska ligga till grund för den bedömning och det beslut som sedan fattas.

Syftet med att kartlägga barnens situation i en utredning och/eller inför ett beslut är:

- Att uppmärksamma barnens situation.
- Att kunna förstå den sökandes situation ur ett helhetsperspektiv.
- Att kunna analysera vilka konsekvenser ett beslut får för det enskilda barnet och hur dess rättigheter enligt barnkonventionen påverkas av beslutet. I en familj med flera barn så kan barnen påverkas olika av ett beslut beroende på sina förutsättningar.

Kartläggningens omfattning varierar beroende på ärendets karaktär. Om ärendet är nytt behöver barnens situation sannolikt inte kartläggas lika grundligt som ett långvarigt ärende, där barnet levt länge i hushåll med ekonomiskt bistånd och

därmed sannolikt påverkats mer.

Checklista med förslag till frågor att ställa vid kartläggning av barnets situation finns.

I dagsläget görs barnkonsekvensanalyser vid beslut som kan påverka barnens situation och med särskild fokus i ärenden där familjen är långtidsberoende av försörjningsstöd, mer än 10 månader. Mottaget på Höstvädersgatan gör barnkonsekvensanalyser i samtliga inkomna ärenden. Utredningsmallen för grundutredning i Treserva har frågor kring barnen med så perspektivet utreds.

Arbetet med implementering sker av 1:e socialsekreterare. Erfarenhets- och kunskapsutbyte sker via 1:e nätverket.

En verklig sårbar grupp är barnfamiljer som avhyses eller som inte har första handskontrakt på boende. Här finns en rutin att barnfamiljer blir beviljade insats boende och får stöd i att hitta ett boende. För andra som söker akut för att inte ha någonstans att bo så får personen ett sk nödbistånd. Det är pengar som den enskilde själv får söka upp en bostad/rum för.

ArbVux har en insats för mer stöd till självförsörjning för barnfamiljer som är långtidsberoende av försörjningsstöd.

4.2.2 Styrkor i barnrättsarbetet

Syftet med stödmaterialet Barnrättsperspektiv är att det ska ge verktyg för socialsekreterare som handlägger försörjningsstödsärenden att tillämpa ett barnrättsperspektiv i sin handläggning. När arbetet med barnrättsperspektivet stärks i arbetet med ekonomiskt bistånd så säkerställs en följsamhet till barnkonventionen som lag.

4.2.3 Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet

Det är svårt att veta hur barnkonsekvensanalyserna ska gå till och försörjningsstöd efterlyser en mer konkret vägledning från SKR. I vägledningen behöver också förtydligande göras hur barnkonsekvensanalyserna ska dokumenteras för att uppfylla lagkraven. Det är inte heller tydligt vilken konsekvens för barnet som ska undvikas. Ett beslut kan vara bra ur ett kortsiktigt perspektiv men sämre ur ett långsiktigt perspektiv och vice versa. Ytterligare ett dilemma är att det är lätt att ställa frågor men vad ska socialsekreterarna göra med svaren? Vad händer om barnen får en fråga och ger uttryck av att vilja ha något men att det sedan blir ett avslag?

Förvaltningsrätten gör inga barnkonsekvensanalyser vid överklagan av beslut.

4.2.4 Utvecklingsområden och åtgärder

Identifierade utvecklingsområden för nästa år och åtgärder finns i tabellen nedan.

Prioriterade utvecklingsområden	Åtgärder	Förväntade resultat
Fortsätta implementeringen av metodstödet	Utbildning och metodstöd av 1:e socialsekreterare	Att det används i alla ärenden

5 Avdelning Vuxen och Psykologenheten

5.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

Vuxen och Psykologenheten saknar utvecklingsområden från föregående år.

5.2 Nulägesanalys barnrättsarbetet

5.2.1 Förutsättningar för barnrättsarbetet

Avdelningen arbetar utifrån de rutiner och den handlingsplan som är framtaget för det stadenövergripande arbetet med barnrättsperspektivet. Ansvarig EC ansvarar för att säkerställa att barnrättsperspektivet inkluderas inom ramen för myndighetsutövningen som sker på respektive enhet. Om det i utredningen framkommer att det finns barn ska en analys utifrån hur den sökta insatsen kan komma att påverka barnet genomföras i form av en barnkonsekvensanalys. I alla utredningsdokument som återfinns i Treserva finns barnkonsekvensanalys som ett moment att genomföra under utredningsarbetet.

5.2.2 Styrkor i barnrättsarbetet

Inom vuxenverksamheten har samtlig personal utbildats i hur man tillgodoser barnperspektivet avseende vuxna som söker insats för beroende missbruk. I den vuxnes utredning analyseras om det finns barn hur den sökta insatsen för den vuxna även kommer att påverka barnen i en barnkonsekvensanalys. Stödmaterial finns i Treserva och även i ASI finns frågor om barn. När det gäller boendeärenden med familjer som riskerar avhysning eller är strukturellt bostadslösa har barnfamiljer en särskild prioritet och fokus. Under flera års tid har särskilda satsningar gjorts utifrån att minska antalet barn i hemlöshet.

Vid ärenden VinR (våld i nära relationer) och hedersrelaterat våld är barnperspektivet i fokus. Val av placering sker utifrån medföljande barns behov av bland annat boendepersonal med särskilt barnfokus. Vid placeringar i skyddade boenden där barn medföljer görs särskild uppföljning. Den vuxne kan via psykologenheten beviljas stödsamtal för att stärka föräldrarollen och för att kunna fokusera på barnets situation även om den egna livssituationen innebär ett visst kaos. Under 2024 kommer en lagändring att genomföras som stärker barnets rättsstatus vid placering inom skyddade boenden.

5.2.3 Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet

En utmaning är inhämtandet av information som skulle krävas att samtal med det enskilda barnet skulle behöva göras i form barnsamtal. Det saknas erfarenhet inom avdelningen och nationellt av att genomföra barnsamtal inom vuxenavdelningar.

5.2.4 Utvecklingsområden och åtgärder

Identifierade utvecklingsområden för nästa år och åtgärder finns i tabellen nedan.

Prioriterade utvecklingsområden	Åtgärder	Förväntade resultat
Säkerställa att medarbetarna har kännedom och har kunskap om barnet som rättighetsbärare och barnperspektivet.	Kommer ingå som en aktivitet i avdelningens gemensamma kompetensutvecklingsplan.	Ökad kunskap om barnet som rättighetsbärare och barnperspektivet.

6 Avdelning stadsområde, välfärd och fritid

6.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

Nedan finns en kortfattad uppföljning av föregående års utvecklingsområden.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Fokus på flickor	Arbeta för att fler flickor i våra verksamheter genom att skapa trygga mötesplatser. Öka inflytande och delaktigheten.	Påbörjad	I början av året antogs strategidokument för meningsfull fritid för barn och unga. Strategierna är framtagna utifrån befintlig styrinformation och av behov inom verksamheterna. Den första strategin handlar om att säkerställa en trygg, tillgänglig och inkluderande verksamhet. Detta ställer krav på normmedvetenhet, inkludering samt låga trösklar för olika gruppers deltagande. Här behöver flickors perspektiv få större utrymme för att säkerställa deras rätt till meningsfull fritid.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Fokus på målgruppen personer funktionsnedsättningar.	Arbeta för att verksamheterna attraherar personer med funktionsnedsättningar. Både synliga och osynliga funktionsnedsättningar. Vi vet t ex att många med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har en extra sårbarhet för psykisk ohälsa vilket i sin tur kan leda till utanförskap	Påbörjad	Även detta utvecklingsområde omfattas av ovan beskrivna arbete med strategierna. Under året har utbildningsinsatser gjorts för att höja fritidspersonalens kunskap om förutsättningar för barn med funktionsnedsättningar.

6.2 Nulägesanalys barnrättsarbetet

6.2.1 Förutsättningar för barnrättsarbetet

Förvaltningen har enligt reglemente ett uppdrag att vara en aktiv part när det gäller trygghetsarbete, folkhälsoarbete och samverkan med civilsamhället. Förvaltningen arbetar aktivt för en socialt hållbar och jämlik stad genom:

- Att bidra till en rik och meningsfull fritid för alla barn och ungdomar oavsett bakgrund och förutsättningar
- Att unga får möjlighet att utveckla sina intressen, färdigheter och kunskaper
- Att verksamheterna stimulerar ungas personliga och sociala utveckling
- Att väcka ungas vilja till engagemang och ansvarstagande

Ett av nämndens mål är att barn och ungdomar ska erbjudas en meningsfull fritid. Fritidsverksamheten arbetar med att utveckla ett långsiktigt jämställdhets- och integrationsarbete med särskilt fokus på de grupper som inte nås av annan fritidsverksamhet. För att kunna erbjuda trygga mötesplatser för barn och unga och ha aktiviteter som upplevs attraktiva har verksamheten haft som ambition att planera och genomföra aktiviteter med ett så brett utbud som möjligt - för att svara för så många behov som möjligt.

Det finns kompetens inom avdelningen att arbeta systematiskt med barnrättsarbete. Inom enheten för samhällsutveckling finns personal med specialistkompetens inom barnrättsfrågor och inom avdelningens uppdrag beaktas flertalet av barnkonventionens artiklar inom ramen för det ordinarie arbetet.

6.2.2 Styrkor i barnrättsarbetet

Det finns flertalet styrkor i avdelningens barnrättsarbete. Inom enheten för samhällsutveckling finns personal med specialistkompetens inom barnrättsfrågor och inom avdelningens uppdrag beaktas flertalet av barnkonventionens artiklar inom ramen för det ordinarie arbetet. Detta görs exempelvis när vi deltar i samhällsplaneringen, i det befolkningsinriktade folkhälsoarbetet, inom trygghetsarbetet och i insatser som genomförs samverkan med civilsamhället.

Alla som arbetar med barn och unga i öppen fritidsverksamhet har anmälningsplikt. Det betyder att personal behöver göra en anmälan till socialtjänsten om det finns misstanke om att ett barn/en ung person far illa eller riskerar att fara illa. Denna

plikt har stark koppling till artikel 3 om barnets bästa och artikel 6 om barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Anmälan görs med omsorg om barnet och för att säkra att den får det skydd den har rätt till.

Inflytande och delaktighet är grunden i fritidsverksamheten. Genom att barn och unga är delaktiga och att vi sedan synliggör deras lärande i processerna stöttar vi deras personliga och sociala utveckling.

Fritidsverksamhetens innehåll svarar mot barn och ungas behov genom att uppmuntra de unga till att ha inflytande och vara delaktiga i verksamheten. Det sker på flera olika sätt. Genom att i det dagliga arbetet ha ett arbetssätt där vi är nyfikna på vad de unga är intresserade av synliggörs deras behov och vad de efterfrågar, inte bara i verksamheten utan också i samhället i stort.

6.2.3 Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet

Det finns grupper vars behovs inte tillgodoses i tillräcklig utsträckning. Underlag från andra samt en överblick av vår egen verksamhet visar till exempel att flickor och barn med funktionsnedsättningar är mindre delaktiga och mindre nöjda med sin fritid. Denna iakttagelse skiljer sig inte från andra delar av Göteborg eller jämförbara kommuner/stadsdelar. Det finns kunskap om gruppernas förutsättningar och behov, vilka behöver avspeglas och synliggöras i verksamheterna, strategiska beslut och prioriteringar för att säkerställa principen om icke-diskriminering. Detta gäller artiklarna 6 och 12.

Vad gäller barns delaktighet finns inom avdelningen metoder och arbetssätt. Inom fritidsverksamheterna finns utrymme för barn och unga att påverka och vara delaktiga i utformningen av verksamheten. Däremot vet vi att dessa möjligheter inte är lika för alla och att det finns grupper som vi inte når i tillräcklig utsträckning och som dessutom uttrycker missnöje med sin fritid. Det rör sig om b.l.a. flickor, särskilt flickor med annan bakgrund, barn med funktionsnedsättningar samt boende i områden med socioekonomiska utmaningar, områden som saknar rumsliga kopplingar till mer tätbefolkade områden samt där utbudet av kommunal service i allmänhet är lågt. Därför behöver avdelningen utveckla arbetssätt och metoder för att erbjuda barn och unga oberoende av livsvillkor och levnadssituation tillgång till en meningsfull fritid och grundläggande rättigheter i form av delaktighet i frågor som berör dem.

En utmaning generellt vad gäller dessa frågor är att nå de grupper som vi inte når i tillräcklig utsträckning för att kunna ta reda på deras behov. Det finns kunskap om rättighetsbaserat, normmedvetet och inkluderande arbetssätt inom avdelningen. För att stärka dessa och låta dem genomsyra arbetet behövs strategiska beslut fattas och resurser för detta prioriteras.

6.2.4 Utvecklingsområden och åtgärder

Identifierade utvecklingsområden för nästa år och åtgärder finns i tabellen nedan.

Prioriterade utvecklingsområden	Åtgärder	Förväntade resultat
Rättighetsbaserade målgruppsanalyser inom arbetet med meningsfull fritid	Inom ramen för pågående uppdrag som ska beskriva nuläget inom fritidsverksamheten kommer målgruppsanalyser att göras, dessa behöver vara rättighetsbaserade.	Syftet är att skapa en fördjupad nulägesbild för att synliggöra om vi gör rätt prioriteringar utifrån de behov som finns hos de vi är till för, befintliga resurser och utifrån den styrintegration vi har. Detta är en grund för att vidare kunna identifiera vilka grupper vars rättigheter kopplade till fritidsverksamheter som behöver stärkas.
Fritidsverksamhet för flickor	1. Sammanställa behov hos målgruppen och med målgruppens delaktighet utforma verksamhet som möter deras behov. 2. Fortsätta påbörjade satsningar som omfattar målgruppen, exempelvis dans i Backa-Brunnsbo.	Genom att särskilt belysa målgruppens behov kan de ha påverkan på verksamheten som helhet. Sträva efter att skapa en inkluderande verksamhet som möter alla gruppers rätt till meningsfull fritid.
Fritidsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättningar	1. Sammanställa behov hos målgruppen och med målgruppens delaktighet utforma verksamhet som möter deras behov. 2. Fortsätta påbörjade satsningar som omfattar målgruppen, exempelvis samverkan med Passalen och integrerad arena	Genom att särskilt belysa målgruppens behov kan de ha påverkan på verksamheten som helhet. Sträva efter att skapa en inkluderande verksamhet som möter alla gruppers rätt till meningsfull fritid.
Kunskap, rutiner och samverkan kring anmälningsplikt	I dialog med berörd personal säkerställa stöd och kunskap samt utforma gemensamma rutiner för orosanmälningar. Dialog om oro sker även inom ramen för SSPF-samverkan liksom orosanmälningar till socialtjänst.	Denna insats handlar om att säkerställa det enskilda barnets rätt till skydd, med fokus på att stärka fritidspersonalen i deras roll och vad de behöver för att kunna fullfölja sin anmälningsplikt. Utvecklingsområdet berör bla. artikel 3 om barnets bästa och artikel 6 om barns rätt till liv, överlevnad och utveckling.